

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-476/19-C

Název	Základní škola Týn nad Vltavou, Hlinecká
Sídlo	Komenského 748, 375 01 Týn nad Vltavou
E-mail	zshlinecka@volny.cz
IČ	60077034
Identifikátor	600057607
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeňka Hájková
Zřizovatel	Město Týn nad Vltavou
Místo inspekční činnosti	Komenského 748, 375 01 Týn nad Vltavou
Termín inspekční činnosti	3. 6. 2019 – 6. 6. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) a odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Týn nad Vltavou, Hlinecká (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. K termínu inspekce se ve škole vzdělávalo 330 žáků v 16 třídách (kapacita školy je 800 žáků). Řada žáků do školy dojíždí z blízkých obcí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má jednoduchou organizační strukturu, která odpovídá velikosti a typu školy. Při řízení školy využívá ředitelka i její zástupkyně svých dlouholetých zkušeností. Koncepce rozvoje školy je reálná a srozumitelná, jednotlivé cíle se daří postupně naplňovat. V loňském školním roce byla ukončena činnost speciální třídy. Vzhledem k celkové situaci ve škole provedla ředitelka organizační změny, které považovala za účelné a jsou v její kompetenci. K předávání informací důležitých pro fungování školy jsou využívány standardní cesty, zejména jednání pedagogické rady, osobní kontakt a nástěnky, přesto však informační tok není plně zajištěn. Kontrolní činnost vedení školy je plánovitá. V rámci hospitační činnosti se vedení nezaměřuje v potřebné míře na identifikaci slabých míst ve výuce. Není kladen důraz na oblast aktivizujících výukových metod a forem, hodnocení individuálního pokroku žáků a účelné poskytování podpůrných opatření. Pedagogům není vždy poskytována potřebná zpětná vazba. Následně se nedaří přijímat adekvátní opatření ke zlepšení průběhu vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků vždy nereaguje odpovídajícím způsobem na potřeby školy. Školní dokumentace vykazuje navzdory realizovaným kontrolám dílčí rezervy v úplnosti a prokazatelnosti. Nedostatky ve školním řádu byly odstraněny v průběhu inspekce. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání vykazuje nedostatky, které se do jisté míry promítají do průběhu vzdělávání. Do oblasti řízení školy a pedagogického vedení byl směřován podnět, kterým se ČŠI při hodnocení podmínek vzdělávání zabývala. Na základě výše uvedeného jej vyhodnotila jako částečně důvodný.

Práce předmětových komisí se zaměřuje zejména na organizační záležitosti, problematice výuky a hodnocení žáků se účelně věnují pouze některé z nich. Rozdílná efektivita fungování jednotlivých předmětových komisí se v hospitovaných hodinách odrážela v odlišném přístupu vyučujících. Kontrolní činnost předmětových komisí je spíše formální, nedostatky se nedaří vždy identifikovat a adekvátně řešit.

Ředitelka školy je úspěšná v získávání dalších finančních prostředků zejména z řady projektů na podporu vzdělávání. Využívání těchto prostředků se omezuje téměř výhradně na hlavní budovu školy na sídlišti Hlinecká, kde se v součinnosti se zřizovatelem podařilo vybudovat pro žáky i učitele kvalitní zázemí. Hlavní budova se stala bezbariérovou, zrekonstruovaný venkovní areál s víceúčelovým hřištěm slouží nejen pro potřeby výuky, ale též pro činnost školní družiny. Nově vybavené školní dílny účelně podporují technické vzdělávání žáků. Cílevědomě pořizované moderní prostředky informačních a komunikačních technologií jsou ve výuce účelně využívány pedagogy i žáky.

Část hlavní budovy využívá jiná škola. Naproti tomu čtyři třídy 4. a 5. ročníku jsou přesunuty na odloučené pracoviště do budovy na Vinařického náměstí. Vzdělávání v druhé budově však pro žáky není příliš výhodné, prostředí zde je málo podnětné. Škola nevyužívá vhodně prostorové možnosti tohoto objektu ani nevěnuje potřebnou péči vybavení a výzdobě. Využívání moderního vybavení hlavní budovy je umožněno i žákům z druhé budovy, vzhledem ke vzdálenosti mezi oběma objekty je to však pro tyto žáky výrazně komplikovanější.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitace proběhly na obou stupních školy napříč vyučovacími předměty. V hospitovaných hodinách komunikovali vyučující se žáky vstřícně a s respektem. Ve většině sledovaných hodin byli žáci aktivní, ochotně spolupracovali s vyučujícími, dodržování rolí a pravidel práce přispívalo k pozitivní atmosféře podporující učení žáků. Hodiny byly většinou náležitě

připravené a organizačně a pedagogicky dobře zvládnuté. Ve výuce výrazně převládala frontální výuka s aktivitou převážně na straně vyučujícího. Ačkoliv vyučující kladli žákům otázky a zadávali jim dílčí samostatné úkoly, byla výuka často jednotvárná. Na konci hodin byla zřetelná únava a ztráta motivace žáků a výrazný pokles efektivity. Na prvním stupni byly hodiny většinou pestřejší díky častému střídání činností. Efektivní práce ve skupinách a ve dvojicích s cílem podporovat rozvoj vzájemné spolupráce se dařila velmi omezeně. Uvedený způsob učení však žákům neposkytuje dostatek prostoru pro jejich aktivitu, vzájemnou komunikaci a rozvoj myšlení. Obdobně je stylem výuky omezen rozvoj klíčových kompetencí a funkčních gramotností, což potvrdily i slabší výsledky žáků v letošním externím testování. Vzdělávací cíle byly správně zvoleny vzhledem k naplňování očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu. Postojovým cílům byla ve výuce věnována velmi malá pozornost. Rezervy jsou též v nastavování cílů různé náročnosti pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky nadané. Zadávání úkolů rozdílné úrovně se ve sledované výuce objevilo pouze ojediněle. Zdařile byla diferenciací využívána v nižších ročnících prvního stupně.

Výuka byla vhodně podporována názornými učebními pomůckami. Jako efektivní podpora názornosti ve vzdělávacím procesu byla běžně využívána didaktická technika, v některých hodinách vytvořili vyučující též prostor pro její účelné využití žáky. V rozdílné míře vyučující dbali na využívání dříve získaných znalostí žáků a souvislostí mezi obory. Stejně tak se motivace žáků propojováním vzdělávacího obsahu s reálnými situacemi dařila pouze ojediněle. Průběžné hodnocení mělo pro žáky většinou motivační charakter. V některých hodinách poskytovali vyučující žákům též zpětnou vazbu využitelnou v dalším procesu učení. Celkově se však vyučující práce s chybou dařila méně. Příležitost k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, které motivuje žáky k dalšímu učení a posiluje jejich spoluzodpovědnost za výsledky vzdělávání, byly uplatněny spíše výjimečně. Rezervy pro zkvalitnění výuky jsou v efektivním nakládání s časem a dodržování struktury hodin. Závěrečné shrnutí důležité pro správné pochopení probírané látky a zhodnocení práce učitelem společně se žáky se objevilo pouze ojediněle.

Škola podporuje výuku řadou aktivit, které jsou nedílnou součástí vzdělávání. Rozvoj jazykové gramotnosti je podpořen zařazováním konverzačních témat s rodilou mluvčí. Cílevědomá pozornost je dlouhodobě věnována podpoře technického vzdělávání. Pracovní dovednosti rozvíjí žáci ve školních dílnách již od třetího ročníku. Technické vzdělávání žáků je účelně podporováno aktivitami realizovanými ve spolupráci s blízkými středními školami a profesními organizacemi. Významnou motivací pro žáky jsou tematicky zaměřené projektové dny a exkurze, divadelní představení a mnoho dalších akcí. V rámci systematické péče o školní klima škola dlouhodobě spolupracuje s mateřskou školou a s rodiči budoucích prvňáčků. Nabízené aktivity usnadňují dětem přechod do základního vzdělávání a významně přispívají k jejich bezproblémové adaptaci na školní prostředí.

Škola se odpovídajícím způsobem věnuje problematice dopravní výchovy. Téma dopravní výchovy je adekvátním způsobem zpracované ve školním vzdělávacím programu pro oba stupně základního vzdělávání. Související témata jsou do výuky zařazována operativně, s orientací na ucelenou informovanost žáků. Jedná se zejména o základní pravidla silničního provozu, bezpečné chování na silnici a zásady první pomoci. Teorie i praxe dopravních témat je účelně doplňována řadou akcí, které prohlubují teoretické znalosti žáků a pomáhají rozvíjet praktické dovednosti při pohybu v dopravě a silničním provozu.

Na činnost základní školy úzce navazují aktivity školní družiny. Nenásilnou, hravou formou jsou dále rozvíjeny potřebné klíčové kompetence a funkční gramotnosti a zároveň je poskytován dostatek prostoru pro pohyb a relaxaci. Využité metody a formy práce vedly

žáky k aktivní spolupráci, vstřícné komunikaci a ohleduplnosti. V průběhu vzdělávání byla zaznamenána pozitivní atmosféra se vstřícným přístupem vychovatelů a respektováním individuálních potřeb účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy a pedagogové průběžně získávají informace o výsledcích vzdělávání žáků, jen někteří však mají přehled o jejich vzdělávacích pokrocích. Standardní interní hodnoticí nástroje, tedy písemné práce a ústní zkoušení, jsou vhodně doplňované externím testováním. Funkční je zařazování vstupních a výstupních kontrolních prací v předmětech matematika a český jazyk. Škola průběžně sleduje dosahované výsledky na úrovni tříd i jednotlivců, avšak zabývá se pouze sumativním hodnocením. K podrobnější analýze nevyužila škola ani výsledky externího testování provedeného na podzim 2018, kde byly zjištěny jisté rezervy v čtenářské a matematické gramotnosti žáků. Nastavení účinných opatření ve spojitosti s vyhodnocováním hospitací a následná vyhodnocení přijatých opatření zatím není ve škole běžnou praxí.

Školní výsledky se celkově od výsledků v externím testování neliší. Průměry známek žáků za poslední tři pololetí ukazují v porovnání se školami stejného druhu a velikosti průměrné výsledky vzdělávání žáků. Obdobně jsou výsledky žáků školy v jednotné přijímací zkoušce.

Omluvená neúčast žáků na vyučování je vysoká a negativně ovlivňuje osvojování poznatků a získávání dovedností podle učebních osnov. Počet neomluvených hodin ve školním roce 2017/2018 byl vysoký, ale zapříčiněn jen několika žáky. Socioekonomické podmínky spádové oblasti jsou významným faktorem ovlivňujícím tuto oblast práce školy. I když škola vynakládá nemalé úsilí, některé dlouhotrvající problémy, jako je vysoká absence konkrétních žáků či kázeňské problémy v některých třídách, se nedaří uspokojivě řešit. Výchovná opatření jsou udělována v souladu se školním řádem a jsou ve většině případů funkční, počet pochval je přiměřený.

Ke zlepšení fungování školního poradenského pracoviště provedlo vedení cílené změny. Funkce výchovného poradce a školního metodika prevence, původně vykonávaná jedním pedagogem, byla rozdělena mezi dva pedagogické pracovníky. Nová školní metodická prevence zavádí do života školy nové aktivity. Jejich efektivita je postupně vyhodnocována, akce s pozitivním dopadem na žáky jsou realizovány opakovaně. Při práci s třídními kolektivy účelně pomáhá činnost školní psycholožky, avšak potenciál jejího působení není plně využitý, rezervy jsou zejména v individuální práci se žáky a jejich zákonnými zástupci. Efektivitu individuální práce nelze systematicky sledovat ani hodnotit, protože příslušná dokumentace není řádně vedena. Tyto nedostatky vyplývají z nevhodně nastavené náplně práce školní psycholožky, nejasného vymezení její pozice v systému školy a nedostatečné kontroly.

K termínu inspekční činnosti poskytovala škola 32 žákům podpurná opatření 1. až 3. stupně. Činnost školy vykazuje v této oblasti rezervy. Metodická podpora vyučujících není dostatečná, způsob předávání informací o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami není jednoznačně nastaven. Doporučení školských poradenských zařízení nejsou vždy respektována v plné šíři, kontrolní činnost v této oblasti není dostatečná. Pedagogická intervence doporučená některým žákům není vždy poskytována v odpovídající kvalitě. Některé individuální vzdělávací plány jsou příliš obecné a neposkytují vyučujícím potřebnou oporu a konkrétní instrukce pro práci s příslušným žákem. Ačkoliv jsou individuální vzdělávací plány pravidelně vyhodnocovány, nejsou z negativních zjištění dlouhodobě vyvozována adekvátní opatření ke zlepšení. Podpora slabých žáků, kteří jsou

ohrožení školním neúspěchem, není odpovídajícím způsobem zakotvena ve školní dokumentaci. Strategie předcházení školní neúspěšnosti má spíše proklamativní charakter. Neposkytuje učitelům potřebné metodické vedení, někteří vyučující pak nevytvářejí pro slabší žáky v potřebné míře příležitosti ke zlepšení a nevěnují systematickou pozornost individuálnímu pokroku žáka.

Škola motivuje žáky k učení a ke zvyšování úspěšnosti zejména podporou při zapojování do školních kol předmětových soutěží. Vybraní žáci dosahují úspěchů i v okresních kolech. Škola je též úspěšná ve sportovních a zájmových soutěžích. Výsledky vzdělávání škola průběžně prezentuje ve výroční zprávě, v místním tisku, v prostorách školy a města a na internetu.

Závěry

Vývoj školy

- V posledních letech se zastavil pokles počtu žáků školy.
- Od září 2018 ukončila škola činnost speciální třídy.
- Funkce výchovného poradce a školního metodika prevence původně vykonávaná jedním pedagogickým pracovníkem byla rozdělena mezi dva pedagogy. Pro žáky jsou nově organizované různé aktivity, např. adaptační kurzy.
- Ředitelka školy úspěšně využívá další zdroje financování školy. Z financí získaných z projektů na podporu vzdělávání a s finanční podporou zřizovatele byla provedena řada stavebních úprav. Hlavní budova školy je bezbariérová.

Silné stránky

- Škola je úspěšná v získávání dalších finančních zdrojů. Tyto finanční prostředky se významně podílejí na rozvoji materiálně-technického zázemí vzdělávání a podpoře aktivit posilujících kvalitu vzdělávání.
- Účelně pořízené materiální vybavení a dlouhodobá funkční spolupráce s blízkými středními školami a profesními organizacemi efektivně podporuje technické vzdělávání žáků.
- Úzká spolupráce s mateřskou školou významně napomáhá bezproblémové adaptaci dětí na prostředí základní školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní systém není zcela funkční, nezaměřuje se na všechny potřebné oblasti, v některých případech nejsou přijímána adekvátní opatření ke zlepšení. Pedagogům není vždy z hospitací poskytována vhodná zpětná vazba. Další vzdělávání pedagogických pracovníků nereaguje v potřebné míře na slabá místa ve výuce.
- Vyučující nevyužívají v dostatečné míře metody a formy práce směřující k vyšší aktivitě žáků, ve výuce tak nejsou v potřebné míře rozvíjeny klíčové kompetence a funkční gramotnosti. Vyučující nevěnují odpovídající pozornost postojovým cílům. Ve vyučovacích hodinách není často dodržována struktura, většinou chybí závěrečné shrnutí a zhodnocení.
- Pedagogové nevěnují dostatečnou pozornost formativnímu hodnocení, které u žáků posiluje motivaci a zodpovědnost za vlastní vzdělávání (zvláště vzájemné hodnocení, sebehodnocení a hodnocení individuálního pokroku). Vyučující ve výuce nevyužívají

v potřebné míře diferenciaci podporující účelnější aktivizaci žáků slabších a zároveň rozvoj potenciálu žáků nadanějších.

- Nastavení poradenského systému školy vykazuje dílčí rezervy. Metodická podpora učitelům není dostatečná. Při poskytování podpůrných opatření se škole nedaří důsledně dodržovat doporučení školských poradenských zařízení. Podpůrná opatření nejsou vždy poskytována v odpovídající kvalitě.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit funkční kontrolní systém, systematicky provádět kontrolu ve všech oblastech činnosti školy a důsledně přijímat opatření ke zlepšení.
- Více zařazovat metody a formy práce vedoucí k vyšší aktivitě žáků. Účelněji pracovat s výsledky vzdělávání, ve zvýšené míře se ve výuce věnovat získávání kompetencí, v nichž žáci nedosahují očekávané úrovně. Dodržovat strukturu vyučovacích hodin a posílit formativní hodnocení žáků.
- Podpořit další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na aktivizující metody a formy výuky a hodnocení žáků.
- Vzhledem k horší dostupnosti odborných učeben a dalšího vybavení hlavní budovy pro žáky 4. a 5. ročníku přesunout jejich vzdělávání z objektu odloučeného pracoviště na Vinařického náměstí do hlavní budovy školy na sídlišti Hlinecká.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění ke dni 1. června 2018 ze dne 25. června 2018
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 3. 6. 2019
3. Rozhodnutí Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě č. j. 13067/2007-21 ze dne 21. 5. 2007
4. Rozhodnutí Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě č. j. 24802/2006-21 ze dne 24. 10. 2006
5. Jmenování na pracovní místo ředitele Základní školy Týn nad Vltavou, Hlinecká, se sídlem Komenského 748, 37 501 Týn nad Vltavou ze dne 13. 5. 2012 č. j. MÚT/10255/2012
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro všechny“ s platností od 3. 9. 2018
7. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ze dne 1. 9. 2017
8. Školní řád s platností od 2. 10. 2018
9. Vnitřní řád školní družiny ze dne 31. 8. 2018
10. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2016/2017 a 2017/2018
11. Rozvrh hodin platný k termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k termínu inspekce
13. Třídní knihy školní rok 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce
14. Záznamy z hospitační činnosti za školní rok 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce
15. Zápis z jednání předmětových komisí ze školního roku 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce

16. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování
17. Dokumentace k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
19. Dokumentace k BOZ
20. Ekonomická dokumentace školy
21. Podklady ke školnímu stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Kotyzová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Jana Kotyzová v. r.

Mgr. Bc. Jana Cipínová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jana Cipínová v. r.

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Ing. Jana Fišerová v. r.

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

Mgr. Jana Novotná v. r.

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Bc. Marie Řežábková v. r.

V Českých Budějovicích 1. 7. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Zdeňka Hájková, ředitelka školy

Mgr. Zdeňka Hájková v. r.

V Týně nad Vltavou 17. 7. 2019